

Č. j.: 41509/24/7700-50123-051418

Všechny finanční úřady, včetně Specializovaného finančního úřadu
Odvolací finanční ředitelství

METODICKÝ POKYN
k aplikaci § 251a odst. 2 daňového řádu

Účinnost	23. 9. 2024
Důvod přijetí	změna zákona
Oblast úpravy	zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád
Agenda	sankční systém a úroky
Základní ustanovení	§ 251a odst. 2 daňového řádu
Předcházející metodické materiály	<ol style="list-style-type: none"> 1. Provádění úhrad úroků č. j. 31385/13/7000-21000-10926 ze dne 19.12.2013 2. Provádění úhrad úroků správcem daně č. j. 64069/14/7100-60134-10926 ze dne 29. 12. 2014 3. Metodický pokyn k aplikaci § 254 daňového řádu č. j. 38564/19/7700-10124-205178 ze dne 24. 6. 2020 4. Metodický pokyn ke změnám aplikace úroku z daňového odpočtu dle § 254a daňového řádu, ve znění účinném od 1.1.2021 č. j.: 12515/21/7700-10124-050201 ze dne 19. 2. 2021
Související metodické materiály	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodický pokyn ke změnám aplikace úroku z daňového odpočtu dle § 254a daňového řádu, ve znění účinném od 1.1.2021 č. j. 12515/21/7700-10124-050201 ze dne 19. 2. 2021 2. Metodický pokyn k možnosti vzniku nároku na tzv. „úrok z úroku“ č. j. 2102/22/7700-10123-011550 ze dne 1. 2. 2022 3. Metodický pokyn k posečkání č. j. 22192/22/7700-10123-500852 ze dne 24. 6. 2022 4. Metodický pokyn k úroku z nesprávně stanovené daně č. j. 64095/22/7700-10123-011550 ze dne 27. 9. 2022

Technické postupy v IS/Úlohy ADIS	ANO
Příloha	Příklady k principu stanovení minimální částky pro předpis úroku dle § 251a odst. 2 daňového řádu
Judikatura, literatura	Č. j. 1 Afs 27/2023-30 ze dne 2. 6. 2023

Anotace:

Pokyn upravuje problematiku stanovení minimální částky pro předpis úroků hrazených daňovým subjektem a úroků hrazených správcem daně dle § 251a odst. 2 daňového řádu.

Primární příjemci:

Úřední osoby vyměřovacích útvarů – využití při standardních činnostech souvisejících s předpisem úroků hrazených daňovým subjektem a úroků hrazených správcem daně.

Čl. I.**Minimální částka pro předpis úroků dle daňového řádu**

1. [Základní pravidla pro počítání limitu pro předpis úroku] V důsledku účinnosti zákona č. 283/2020 Sb., kterým se mění daňový řád a další související zákony, tj. od 1. 1. 2021, došlo ke sjednocení minimální částky pro předpis úroků do evidence daní. K předpisu úroku dojde pouze tehdy, přesáhne-li tento úrok částku 1 000 Kč. V případě, kdy není tento limit dosažen, správce daně úrok nepředepíše a daňový subjekt, ani správce daně není povinen úrok hradit.¹

Překročení limitní hranice 1 000 Kč je sledováno zvlášť u každého druhu daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období. U jednorázové daně správce daně předepíše úrok, přesáhne-li jeho souhrnná výše částku 1 000 Kč u jednoho druhu daně za jeden kalendářní rok evidované u jednoho správce daně.

Pro účely tohoto metodického pokynu se „druhem daně“ rozumí daň evidovaná na jednom osobním daňovém účtu daňového subjektu.

Limit 1 000 Kč se posuzuje pro každý druh úroku zvlášť, tj. úrok z prodlení, úrok z posečkané částky, úrok z daňového odpočtu atd. nebudou sčítány, a to i v případě, že plynou z jednoho druhu daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období nebo za jeden kalendářní rok u jednorázových daní.

2. [Jednorázová daň] Pro účely § 251a odst. 2 daňového řádu se jednorázovou daní rozumí daň ve smyslu § 2 odst. 3 až 5 daňového řádu, která není stanovována pravidelně za/na zdaňovací období, ale povinnost její úhrady vzniká pouze v okamžiku, kdy nastane zákonem definovaná skutečnost zakládající vznik daňové povinnosti (tzv. zdaňovaná skutečnost).² Za jednorázovou daň je rovněž považováno příslušenství daně nebo platby, které nelze přiřadit ke konkrétní dani za jednotlivé zdaňovací období. Jedná se např. o exekuční náklady podle § 182 daňového řádu, pořádkovou pokutu dle § 247 daňového řádu, pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a odst. 1 daňového

¹ Jestliže daňový subjekt uhradí částku nepředepsaného úroku, bude s touto platbou nakládáno dle § 154 a násl. daňového řádu.

² Jednorázovou daní se rozumí např. odvod za porušení rozpočtové kázně.

řádu. Příslušenství daně, které lze přiřadit ke konkrétnímu zdaňovacímu období, nebude pro účely tohoto metodického pokynu považováno za jednorázovou daň a bude na něj nahlíženo jako na daň, kterou lze přiřadit ke konkrétnímu zdaňovacímu období. Jedná se např. o úrok z prodlení podle § 252 daňového řádu, penále podle § 251 daňového řádu, pokutu za neoznámení osvobozeného příjmu podle § 38w zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, pokuty za porušení povinnosti související s kontrolním hlášením podle § 101h zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (vyjma pokuty podle § 101h odst. 4 tamtéž).

- 3. [Druhy úroků]** Sjedená minimální výše úroku je stanovena pro všechny úroky vzniklé dle daňového řádu bez ohledu na to, zda povinnost úhrady vzniká daňovému subjektu nebo správci daně. Stanovená limitní částka se tak vztahuje na
- a. úroky hrazené daňovým subjektem:
    - i. úrok z prodlení;
    - ii. úrok z posečkané částky;
  - b. úroky hrazené správcem daně:
    - i. úrok z daňového odpočtu;
    - ii. úrok z vratitelného přeplatku;
    - iii. úrok z nesprávně stanovené daně.

Čl. II.

Stanovení limitu pro předpis úroků hrazených daňovým subjektem

- 1. [Úrok z prodlení]** Podle § 252 odst. 1 daňového řádu základem pro výpočet úroku z prodlení³ je
- a. splatná daň, která nebyla uhrazena, nebo
  - b. vratka vzniklá v důsledku neoprávněného uplatnění daňového odpočtu nebo daně.

Překročení minimální hranice pro předpis úroku z prodlení z částky daně, která je hrazena za/na zdaňovací období, je sledováno zvlášť u každého druhu daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období.

U jednorázové daně, např. daň z nabytí nemovitých věcí (zrušená v roce 2020), správce daně předepíše úrok z prodlení, pokud jeho souhrnná výše přesáhne částku 1 000 Kč, přičemž do souhrnné částky jsou započteny úroky z prodlení, které plynou z částek daní z nabytí nemovitých věcí, jejichž původní den splatnosti spadá do jednoho kalendářního roku.

- 2. [Úrok z posečkané částky]** Podle § 253 daňového řádu platí, že základem pro výpočet úroku z posečkané částky je daň, u které bylo povoleno nebo nastalo posečkání. Úrok z posečkané částky je stanoven z částky daně, která nebyla daňovým subjektem včas uhrazena, nicméně rozhodnutím o posečkání je splatnost daně posečkána nebo je úhrada daně rozložena do splátek.

Překročení minimální hranice pro předpis úroku z posečkané částky z částky daně, která je hrazena za/na zdaňovací období, je sledováno zvlášť u každého druhu daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období.

---

³ Úrok z prodlení podle § 104 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, se nepředepíše, pokud jeho výše nepřesáhne částku 1000 Kč.

U jednorázové daně, např. daň z nabytí nemovitých věcí (zrušená v roce 2020), správce daně předepíše úrok z posečkané částky, pokud jeho souhrnná výše přesáhne částku 1 000 Kč, přičemž do souhrnné částky jsou započteny úroky z posečkané částky, které plynou z částek daní z nabytí nemovitých věcí, jejichž původní den splatnosti spadá do jednoho kalendářního roku.

V případě odvodu za porušení rozpočtové kázně, který se z důvodu následného převodu výnosu daní předepíše na více druhů příjmů, se úrok předepíše, pokud v součtu přesáhne částku 1 000 Kč. Posuzuje se tak celkový odvod za porušení rozpočtové kázně.

Čl. III.

Stanovení limitu pro předpis úroků hrazených správcem daně

- 1. [Úrok z daňového odpočtu]** V souladu s § 254a daňového řádu je základem pro výpočet úroku z daňového odpočtu daňový odpočet stanovený správcem daně.

Při výpočtu úroku z daňového odpočtu posuzuje správce daně úrok za každé zdaňovací období zvlášť, přičemž úroky vypočtené za jednotlivá zdaňovací období se pro účely posouzení splnění limitní výše nesčítají.

Správce daně předepíše pouze ty úroky z daňového odpočtu, jejichž výše za zdaňovací období přesáhne částku 1 000 Kč.

- 2. [Úrok z vratitelného přeplatku]** Podle § 253a daňového řádu je úrok z vratitelného přeplatku počítán z částky vratitelného přeplatku evidovaného u jednoho správce daně, který nebyl v souladu se zákonem vrácen, použit nebo převeden, s výjimkou pozdě vráceného úroku hrazeného správcem daně [v souladu s § 253a odst. 3 písm. b) daňového řádu].

Úrok z vratitelného přeplatku plynoucí z přeplatku na dani za konkrétní zdaňovací období je předepsán, pokud jeho výše přesáhne hranici 1 000 Kč, a to u přeplatku vztahujícího se k jednomu druhu daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období.

U úroku z vratitelného přeplatku plynoucího z přeplatku, který nelze přiřadit ke konkrétní dani za zdaňovací období (např. dobrovolná platba), bude minimální výše úroku posuzována zvlášť ve vztahu k jednotlivému osobnímu daňovému účtu, na kterém je tento přeplatek evidován. Do souhrnné částky budou započteny všechny úroky z vratitelných přeplatků (vypočtených z přeplatků, které nelze přiřadit ke konkrétnímu zdaňovacímu období), u kterých v daném kalendářním roce pominuly podmínky pro jejich vznik.

Úrok z vratitelného přeplatku vypočtený z přeplatku na dani za konkrétní zdaňovací období a úrok z vratitelného přeplatku vypočtený z přeplatku, který nelze přiřadit ke konkrétnímu zdaňovacímu období, se nesčítají, a to i v případě, kdy přeplatky jsou evidovány na stejném osobním daňovém účtu.

- 3. [Úrok z nesprávně stanovené daně]** V souladu s § 254 daňového řádu je úrok z nesprávně stanovené daně⁴ počítán z

- a. částky uhrazené daně, která byla stanovena nad rámec toho, co tvrdil daňový subjekt v rámci svého daňového tvrzení nebo bylo stanoveno správcem daně z moci úřední, a následně došlo k jejímu snížení;

---

⁴ Výpočet úroku z nesprávně stanovené daně je upraven v Metodickém pokynu k úroku z nesprávně stanovené daně č.j. 64095/22/7700-10123-011550.

- b. částky daně, která byla předmětem dodatečného tvrzení na daň nižší, ale nebyla přiznána daňovému subjektu z důvodu jejího chybného stanovení správcem daně;
- c. částky uhrazeného příslušenství daně nad rámec zákonné povinnosti;
- d. částky daňového odpočtu nárokovaného v daňovém tvrzení, o kterou byl zvýšen daňový odpočet stanovený odlišně od tohoto daňového tvrzení;
- e. částky uhrazené na základě nezákonného nebo nicotného zajišťovacího příkazu.

Úrok z nesprávně stanovené daně vypočtený z částky daně, která se stanoví za/na zdaňovací období, je sledován zvlášť u každého druhu daně za jedno zdaňovací období u jednoho správce daně a je předepsán, přesáhne-li jeho výše částku 1 000 Kč.

Úrok z nesprávně stanovené daně, který plyne daňovému subjektu z tzv. jednorázových daní, správce daně předepíše, pokud jeho souhrnná výše přesáhne částku 1 000 Kč, přičemž do souhrnné částky jsou započteny úroky z nesprávně stanovené daně, které plynou z částek daní, jejichž původní den splatnosti spadá do jednoho kalendářního roku.

Úrok z nesprávně stanovené daně vypočtený z částky uhrazené na základě nezákonného nebo nicotného zajišťovacího příkazu je sledován zvlášť u každého druhu daně (u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období), na jejíž zajištění byl zajišťovací příkaz vydán. Takto vypočtený úrok je z hlediska překročení minimálního limitu pro předpis posuzován společně s případně vzniklým úrokem z nesprávně stanovené daně vypočteným z částky daně a příslušenství u téhož druhu daně za totéž zdaňovací období.

Úrok z nesprávně stanovené daně plynoucí z úročení příslušenství daně, které lze přiřadit ke konkrétní dani za jednotlivé zdaňovací období, např. penále podle § 251 daňového řádu, úrok z prodlení podle § 252 daňového řádu, pokuta za opožděné tvrzení daně podle § 250 daňového řádu atd., správce daně předepíše, pokud jeho výše přesáhne hranici 1 000 Kč, a to u příslušenství vztahujícího se k jednomu druhu daně u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období, neboť předmětné příslušenství je akcesoricky spjato s touto konkrétní daní. Úrok z nesprávně stanovené daně plynoucí z tohoto příslušenství bude sledován a předepisován zvlášť pro každý druh daně za jedno zdaňovací období obdobně jako daň za toto zdaňovací období; takto vypočtené úroky z nesprávně stanovené daně (jak z příslušenství daně, tak i případně ze samotné daně a částky uhrazené na základě nezákonného nebo nicotného zajišťovacího příkazu) jsou pro účely posouzení překročení minimální částky sčítány.

Příslušenství daně, které nelze přiřadit ke konkrétní dani za zdaňovací období, je považováno pro účely stanovení minimální částky úroku dle § 251a odst. 2 daňového řádu za jednorázovou daň. Minimální výše úroku je proto posuzována zvlášť ve vztahu k jednotlivému osobnímu daňovému účtu, na kterém je evidována částka daně, ze které je počítán úrok z nesprávně stanovené daně, přičemž do souhrnné částky jsou započteny všechny úroky z nesprávně stanovené daně, které plynou z částek daní, jejichž původní den splatnosti spadá do jednoho kalendářního roku.

Čl. IV. Společná ustanovení

- 1. [Evidence nepředepsaných úroků]** Částky úroků, které správce daně nepředepíše do evidence daní, jelikož nepřesáhly částku 1 000 Kč, bude správce daně i nadále evidovat. Vzhledem k tomu, že je správce daně povinen pro účely předpisu úroků posuzovat jejich souhrnnou výši (u jednoho druhu daně za zdaňovací období, nebo za kalendářní rok u jednorázové daně), musí i nadále sledovat, zda nenastanou skutečnosti, které by mohly

mít vliv na předpis úroku.⁵ V případě, že dojde k předpisu úroku, který přesáhne částku 1 000 Kč, a následně vznikne další úrok nižší než 1 000 Kč, správce daně tento „další“ vzniklý úrok předepíše a vyrozumí o tom daňový subjekt. Analogicky bude postupováno v případě, kdy dojde k novému výpočtu úroku a původní výše již předepsaného úroku se sníží (např. je podáno dodatečné daňové přiznání na nižší daň, nebo správce daně zjistí, že při předpisu úroku nebyly zohledněny přeplatky na jiných osobních daňových účtech, nebo správce daně vyhoví námitce daňového subjektu), avšak stále bude vyšší než 1 000 Kč, nebo dojde k situaci, že nově vypočtený úrok bude nižší než 1 000 Kč, tzn. na osobní daňový účet bude zaznamenán minusový předpis úroku. O této skutečnosti správce daně rovněž vyrozumí daňový subjekt.

- 2. [Lhůta pro předpis úroků hrazených daňovým subjektem]** Správce daně předepíše úrok z prodlení, jehož výše přesáhla částku 1 000 Kč, do 15 dnů ode dne, kdy pominuly podmínky pro jeho vznik, tj. do 15 dnů od posledního dne doby, za kterou tento úrok vznikal. Úrok z posečkané částky je předepsán v souladu s § 253 odst. 5 daňového řádu, a to do 30 dnů ode dne, kdy pominuly podmínky pro jeho vznik, tj. do 30 dnů od posledního dne doby, za kterou tento úrok vznikal.

Pokud správce daně předepisuje úrok z prodlení, který se skládá z více dílčích úroků, které v součtu přesáhnou částku 1 000 Kč, učiní tak do 15 dnů ode dne, kdy pominuly podmínky pro vznik dílčího úroku, díky němuž přesáhla částka úroku výši 1 000 Kč. V případě předpisu úroku z posečkané částky činí tato lhůta 30 dnů.

Nastane-li skutečnost, na základě které dojde ke změně výše úroku, předepíše správce daně úrok do 15 dnů ode dne, kdy nastala tato skutečnost (např. snížení úroku v důsledku vyhovění námitce daňového subjektu).

- 3. [Lhůta pro předpis úroků hrazených správcem daně]** Správce daně předepíše úrok hrazený správcem daně do 15 dnů ode dne, kdy pominuly podmínky pro jeho vznik, tj. do 15 dnů od posledního dne doby, za kterou tento úrok vznikal.

Pokud správce daně předepisuje úrok, který se skládá z více dílčích úroků, které v součtu přesáhnou částku 1 000 Kč, učiní tak do 15 dnů ode dne, kdy pominuly podmínky pro vznik dílčího úroku, díky němuž přesáhla částka úroku výši 1 000 Kč. Nastane-li skutečnost, na základě které dojde ke změně výše úroku, předepíše správce daně úrok do 15 dnů ode dne, kdy nastala tato skutečnost (např. změna výše úroku v důsledku vyhovění námitce daňového subjektu).

Čl. V. Předpis úroků v IS ADIS

- 1. [Způsob předpisu úroků hrazených daňovým subjektem a správcem daně]** Správce daně předepíše úrok (vypočtený z částky daně evidované na jednom osobním daňovém účtu za jedno zdaňovací období nebo kalendářní rok) jednou částkou s výjimkou případů, kdy předpis je rozdělován z důvodu nutnosti použití více zúčtovacích symbolů. Tento způsob předpisu úroku nedopadá na předpis úroku vztahující se k dani z nemovitých věcí, jelikož předpis úroku v tomto případě musí být rozdělen z důvodu správného převodu daně obcím.

Správce daně předepíše úrok hrazený správcem daně a úrok z prodlení k datu skutečného předpisu⁶, a to i v případě, kdy předpis úroku je rozdělován na více předpisů z důvodu

⁵ Evidence úroků, jejichž výše nepřesáhla částku 1 000 Kč, je vedena v příslušné úloze IS ADIS.

⁶ Datum splatnosti a datum penalizační bude roven dni, ke kterému je předpis do evidence daní zaznamenáván.

použití rozdílných zúčtovacích symbolů. Úrok z posečkané částky je předepsán k datu splatnosti, tj. 30 dnů ode dne, kdy pominuly podmínky pro jeho vznik.

Správce daně předepíše úrok jednou částkou i v případech, kdy se výsledná částka úroku skládá z více dílčích vypočtených úroků, jejichž výše v součtu přesáhla částku 1 000 Kč. Částka úroku předepsána na osobní daňový účet musí odpovídat částce úroku sdělené ve vyznění.

2. [Zaokrouhlování] Úrok se zaokrouhlí na celé koruny nahoru v souladu s § 146 daňového řádu. Pokud úrok je předepsán více předpisy, je zaokrouhlena výsledná částka celkového úroku, nikoli jednotlivé dílčí předpisy.⁷

Čl. VI. Přechodná ustanovení

Minimální částka úroku pro předpis do evidence daní (1 000 Kč) se uplatní pro předpis úroku provedený po 1. 1. 2021.

Čl. VII. Zrušovací ustanovení

Tento metodický pokyn zrušuje:

- bod 8 metodického pokynu č. j. 38564/19/7700-10124-205178 ze dne 24. 6. 2020,
- metodický pokyn č. j. 64069/14/7100-60134-10926 ze dne 29. 12. 2014,
- Čl. V. bod 2 metodického pokynu č.j. 12515/21/7700-10124-050201 ze dne 19. 2. 2021 v části předpisu úroku.

Mgr. Ladislav Henáč
ředitel sekce

Na vědomí

Ministerstvo financí, Odbor 32 – Daňová legislativa

Ministerstvo financí, Odbor 39 – Správní činnosti

Generální ředitelství cel

Sekce metodiky daní Generálního finančního ředitelství

Sekce výkonu daní Generálního finančního ředitelství

Sekce informatiky Generálního finančního ředitelství

Odbor majetkových daní, oceňování a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Odbor evidence a vymáhání daní Generálního finančního ředitelství

Odbor dotací a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Oddělení daňového procesu II Generálního finančního ředitelství

Oddělení náhrad škod Generálního finančního ředitelství

Oddělení právně-analytické Generálního finančního ředitelství

---

⁷ Při předpisu úroku správce daně postupuje tak, že vypočte celkovou částku úroku a zaokrouhlí tuto částku na celé koruny nahoru. Pokud není předepisována výsledná částka úroku, ale jen část, zohlední správce daně při předpisu další části úroku výši předchozího předepsaného úroku a předepíše tuto druhou část úroku v takové výši, aby v součtu s předchozím předepsaným úrokem nepřesáhla částku celkového úroku zaokrouhleného na celé koruny nahoru (tj. zaokrouhlení předchozího předpisu úroku musí být zohledněno při předpisu dalšího dílčího úroku).